

(Part-II)

(سوال نمبر 5)

خوشحال خان خټک ژوند:

خوشحال خان به 1022ھ

کټني ډاکو ډاکو کلي کټي پيدا سوئ وو. د خوشحال خان پلار د خټک ځای مټ وو. به بهغه وقت کټني يوسف زئي او خټک د يوبل نه ډير خلاف وو. د خوشحال خان پلار د مغلوو منب ډار و او د خټک نه قبوله نه و. د پلار د وفات نه پس خوشحال خان د خټک ځای مټ وو او منب ډار سو. خټک ده بادشاه به ډير بار کټني دوه خلاف سازي وکو او دي بي رتښور جيل ته ورسو.

هيم راوړن ليکي هي ده ډاکو ډاکو خټک، شنگ سينا څاښ او ډاکو ډاکو لوند وي. سر اولف کير و به نظر کټني

سر اولف کير و وائي هي خوشحال خان يو داسي همه کير ساعرو و هي داسي ژوند به بهر ډاکو خټک ساعري کړي و. او تر دوه پور ځوانان، پور اکان، مټران، کټران ټول ډاکو سرونه و ليو او خواخوږي.

د خوشحال خان قاضی شاعری:

خوشحال خان ده

ز وند هر پېلو کښي د ساعري په ذريعه انسانانو
نه لاره نه بنوړلي ده . ده چونکه پښت کاله په
جیل کښي تیر کړی و او د مغل خلاف و نو ده
ساعري کښي قاضی رنگ هم موندی کید پتی .

✓ اتفاق په پښتو کښي پیدا شو
کښي مه به مغل تکر توان باړه کړه

د خوشحال خان رزمیه شاعری:

رزمیه چونکه

جنگ وخت کښي لیش سوي ساعري نه وائی
✓ لکه بازه یو غر نظر به بل لکه

بیا زما نظر به سوات به کو هستان سی

په دي ستر کښي خوشحال خان بابا ده جنگ په
باره کښي لیکي دي انسان خه اول ده یو اړخ
نه پښتانه را پو لوم ادبیا د بل اړخ نه اد دغه
سان مغل له شکست ورکوم . په دي ستر کښي خوشحال بابا
تبیح هم استعمال کړی ده لکه خنله دي باز به یو
غر ناست وي او نظر یی به بل غر وی دغه طریقه
زما هم ده اول سوات ادبیا کو هستان

د خوشحال خان عشتيقي شاعري:

ده خوشحال خان

عشتيقي شاعري ډېره مشهوره ده.

د خوشحال له زړه ديار فېت نه شي

لکه مينه د خپل بت له بت پرسته

خوشحال وائي شي زړه د زړه نه د محبوب مينه

نه ختمېږي لکه څنگه چې يو بت پرست بت سره مينه کوي.

د خوشحال خان اخلاقي شاعري:

خوشحال خان بابا

ده انسان د هوږوند په هراړخ رڼا غورزاوې ده

فېت، هېڅ کوم راني د هر طرف باندي يې شاعري

کړې ده.

که کوشن له به اخلاص زه شي ښاښن يم

که کامران بيا خپل مراد نشي سر ل.

خوشحال وائي شي د هر پېغمبر سر ل لم شي خپل فېت

کوي او که بيا د کامران په هم ونه هوښي نو زه د باره

دي ډېر د عزت قابل دي.

(سوال نمبر 7) -

غني خان فلسفي : ژوند :

غني خان د با جا خان

په کور کېني پيداسو ۱۹۱۶ کښي - خپل
وخت کېني ډير څه تعليم حاصل کړي و د کيبل انجنيئر
تې کړوي وو . ده اسملي مېر هم تېر شوي وو . ده
خپل ژوند ۷-۸ کاله په خپل کېني تېر کړي وو
دي د لېسو ژبي لوستي ساعرافون کېني حسابي
او دهر خوان په څوله داره سرونه پراته دي .
ده لېسو موسيقۍ کېني زيات ده ده غزلي او
سرونه ونيلا کيکي .

غني خان ته فلسفي ويل کيکي :

غني خان ته فلسفي

هم ويل کيکي ده ده په نظر کېني فلسفي دود
انسان د ۱۰۰ کيکي ده علم په تلاش کېني ايلد ته
ورسيکي . ارسطو سقراط څوکه ايلد نه ورسيکي
نو بقول غني هغو فلسفيان نه دي .
ده په دي اړخ کېني ده هلا قاضي او دانشور
سره مکالمه ده سرونه په شکل پيش کړي ده .

د خوشحال خان ساعری:

خوشحال خان ساعری

د پيرلوي مقام لري. ده سړو نو کښي مقصدست
او روحانيت ميلا ميلا ويښي. لکه

د باد ساهي د جهان حه کښي

خان له ولي زياته خم

د انصاف تلل شکل دي

حده به د پير کړه حه به کم

دلته ساعر د باد ساهي نه د انصاف کولو نه پره ظاهر دي
چي انسان که انصاف ونکړي نو الله به حه جواب ورکړي.

د الله په لاسي نيله موخ حه دي هستي حه ده

مينه جوړيدل بڼه دي که حسن پرستي حه ده

بڼه ده هستي بڼه ده زړه لکه آئينه غواړي

د ادرياب نومره بڼه غواړي.

دي کښي ساعر ~~د~~ معشوق اور محبوب جوړيدلو کښي

هوازنه کښي چي ده محبوب نه معشوق جوړيدو پير حه دي

خو د الله منظره بکار دي.

د باغ کښي خوږ کلاب سني خوږ حه خوږ وړبناړي

خوږ حه غونډي ده مښح سني خوږ کيل د غاړي غاړي

دلته ساعر خوشحال خان بابا ده ووند د تقسيم

خبره کړي ده. چي الله ~~د~~ خوږ ده ووند ده

قبيضي مين (Main) کردار کړي او خوږ (Side character)

جوړ سني.